

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Martinou Kotouček Mikoláškovou ve věci

žalobkyně: I. N., narozená X
bytem X

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 10. 2024, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 30. 10. 2024, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podanou osobně na podatelně soudu dne 8. 1. 2025 domáhá zrušení rozhodnutí žalované označeného shora (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla její námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 29. 7. 2024, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná odňala žalobkyni podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) od 12. 8. 2024 invalidní důchod, neboť podle posudku posudkové lékařky Institutu posuzování zdravotního stavu

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

(dále „IPZS“) ze dne 10. 7. 2024 není invalidní, neboť její pracovní schopnost poklesla pouze o 20 %.

2. Žalobkyně má za to, že je napadené rozhodnutí nesprávné, neboť vychází z nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Posudkový lékař učinil závěry o tom, že žalobkyně není invalidní, aniž by podrobněji zkoumal její zdravotní stav. K posouzení zdravotního stavu nebyla žalobkyně přizvána. Posudkový lékař se nezabýval její chronickou a neuropatickou bolestí. Dále nevzal v úvahu, že se zdravotní stav žalobkyně od roku 2022 zhoršil. Nezhodnotil její celkovou výkonnost, pohyblivost a schopnost vykonávat denní aktivity. Žalobkyně poukázala na to, že z lékařské dokumentace vyplývá, že trpí chronickým postižením krční, hrudní a bederní páteře, při zvyšujících se neuropatických bolestech celé levé části jejího těla. Denní aktivity má omezeny, není schopna správně, uspokojivě a v plné výši vykonávat pracovní činnost. Žalobkyni bylo diagnostikováno mnohočetné postižení páteře, nejen krční meziobratlové ploténky, ale i v oblasti hrudní páteře, VAS Thp, oblast mezi lopatkami. K žalobě doložila řadu lékařských zpráv.
3. Žalovaná s ohledem na námitky žalobkyně navrhla provést důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „organizační zákon“).
4. V průběhu jednání, jež byl soud povinen nařídít, neboť ve věci prováděl nad rámec správního spisu dokazování posudkem posudkové komise MPSV v Praze, setrvala žalovaná na svém procesním stanovisku. Žalobkyně se k jednání nedostavila. Soud neprováděl při jednání dokazování lékařskými zprávami z Neurologie Říčany s.r.o. ze dne 3. 12. 2024 a ze dne 3. 1. 2025 (MUDr. R. T.), z Medicar center ze dne 5. 12. 2024 (MUDr. P. M.), z Elektromyografické laboratoře ze dne 6. 12. 2024 (MUDr. M. F.) a od praktické lékařky ze dne 18. 1. 2023 (MUDr. L. Ž., neboť se s jejich obsahem seznámil prostřednictvím posudku posudkové komise, která tyto lékařské zprávy zohlednila a má odborné znalosti ke zhodnocení odborných informací obsažených v této lékařské zprávě.
5. Soud ze správního spisu zjistil, že dne 12. 7. 2024 bylo žalované doručeno hlášení o zániku nároku na invalidní důchod žalobkyně.
6. V posudku o invaliditě ze dne 10. 7. 2024, č. j. LPS/2024/461-KO_CSSZ, vypracovaném IPZS dospěla posudková lékařka k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je polytopní vertebrogenní algický syndrom, tedy zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu E, položce 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20 % s tím, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 vyhlášky nemění.
7. S odkazem na závěr posudku posudkové lékařky IPZS vydala žalovaná prvostupňové rozhodnutí ze dne 29. 7. 2024, kterým podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění odňala žalobkyni invalidní důchod s odůvodněním, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně poklesla její pracovní schopnost pouze o 20 % a nejedná se tak ani o invaliditu prvního stupně.
8. Žalobkyně prvostupňové rozhodnutí napadla námitkami, ke kterým přiložila zprávu od fyzioterapeuta ze dne 12. 8. 2024 a doplnila, že v případě nejasností nebo nedostatečnosti lékařských zpráv žádá při přezkumu její invalidity o prohlídku posudkovým lékařem.

9. Posudková lékařka žalované zpracovala posudek ze dne 21. 10. 2024, č. j. LPS/2024/1150-NR-KRH_CSSZ, a to na základě lékařských zpráv jako posudková lékařka IPZS v prvostupňovém řízení a dále na základě zprávy fyzioterapeuta, kterou k námitkám doložila žalobkyně. Uzavřela shodně jako posudková lékařka v prvostupňovém řízení, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobkyně je vertebrogenní algický syndrom polytopní, tedy zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu E, položce 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20 %. Míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 vyhlášky navýšila o dalších 10 % pro omezenou možnost výběru zaměstnání žalobkyně.
10. Na základě tohoto posudku žalovaná napadeným rozhodnutím ze dne 30. 10. 2024 zamítla námitky žalobkyně a v odůvodnění odcitovala posudkové závěry s tím, že s ohledem na zjištěný pokles pracovní schopnosti není žalobkyně invalidní a nemá tak nárok na invalidní důchod.
11. Soud poté, co ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně i místně příslušným soudem a že napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., přezkoumal napadené rozhodnutí v žalobou vymezeném rozsahu. Dospěl přitom k závěru, že žaloba je důvodná.
12. Soud s ohledem na argumentaci žalobkyně provedl důkaz posudkem posudkové komise MPSV v Praze ze dne 26. 5. 2025. Žalobkyně byla vyšetřena odbornou lékařkou z oboru neurologie. Posudková komise po rozboru všech posudkově významných lékařských zpráv shrnula, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je vertebrogenní algický syndrom, tedy zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu E, položce 1c vyhlášky o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti ve středu rozpětí, tedy 35 %. Podle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity dále nenavýšovala, neboť podle posudkové komise nebylo zjištěno žádné další onemocnění a dosavadní zaměstnání bylo svým charakterem vhodné. Posudková komise uvedla, že žalobkyně je schopna od vzniku invalidity prvního stupně vykonávat pracovní činnost charakteru, jakou před přiznáním invalidního důchodu vykonávala ovšem v podstatně menším rozsahu a intenzitě. Posudková komise zhodnotila vertebrogenní postižení středně těžkého stupně. Od data přiznání invalidity před 2,5 lety došlo nikoli ke zlepšení, ale naopak ke zhoršení. Vyšetření s pomocí EMG i magnetické rezonance sice stále vykazuje pouze lehčí degenerativní a neurogenní změny páteře a kořenů týkající se ovšem všech úseků páteře. V objektivním nálezů dlouhodobě potvrzeno kořenové dráždění. Ošetřující neurolog i rehabilitační lékař nezpochybňují i běžnou činnost limitující bolestivé stavy, které jsou trvalého charakteru, a jen dočasně zmírňovány zavedenou léčbou. Vyšetřující lékařka též potvrdila stávající potíže žalobkyně značně zhoršené při setrvání v déle nezměněné poloze (což časově limituje i práci sedavého charakteru). Posudková komise poukázala na to, že popsané patologické změny na páteři dle vyšetření magnetickou rezonancí nejsou jediným kritériem pro stanovení stupně postižení, protože vždy nemusí odpovídat reálným (spíše funkčním vyšetřením potvrditelným) potížím, což ovšem prvoinstančně nešlo zjistit vzhledem k opakovanému posouzení žalobkyně bez její osobní účasti. Podle posudkové komise je vznik invalidity v prvním stupni od 15. 2. 2022 bez přerušení.
13. Relevantní právní úpravu posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod obsahuje § 39 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti

nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně. A konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně.

14. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod závisí především na odborném lékařském posouzení. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud se napadené rozhodnutí zakládá na posudku žalované; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle běžných zásad dokazování v soudním řízení správním (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). S ohledem na jeho mimořádný význam bývá tento posudek rozhodujícím důkazem, pokud z hlediska své úplnosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, které by správnost posudku mohly zpochybňovat (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, publ. pod č. 511/2005 Sb. NSS, či ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).
15. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a musí posudkové závěry náležitě odůvodnit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení se podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.
16. Soud konstatuje, že komise při vypracování posudku vycházela ze vši dostupné zdravotnické dokumentace, včetně té, kterou předložila žalobkyně, a při svém jednání přešetřila zdravotní stav žalobkyně odbornou lékařkou. Komise hodnotila zdravotní stav žalobkyně komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a jeho rozhodující příčinu podřadila pod kapitolu XIII, oddíl E, položku 1c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti je stanovena pro tuto položku v rozmezí 30 až 40 %. Komise stanovila pokles ve střední hodnotě tohoto rozmezí, tj. ve výši 35 %. Stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity již neměnila. Posudek dle soudu splňuje požadavky úplnosti, přesvědčivosti a správnosti. V posudku byl popsán zdravotní stav a podstatná zdravotní postižení, která

jsou rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a jejich rozsah. Řádně odůvodněno bylo i zařazení zdravotního postižení podle vyhlášky o posuzování invalidity. Účastnice závěry posudku, ať již jde o stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, míry poklesu pracovní schopnosti či data vzniku invalidity nikterak nezpochybnila.

17. Soud hodnotil úplnost a přesvědčivost posudku posudkové komise MPSV i ve vztahu k dalším podkladům, z nichž žalovaná vycházela. Po zvážení všech posudků zpracovaných ve věci posouzení pracovního potenciálu žalobkyně dospěl soud k závěru, že jako nejpersvědčivější, logický a vycházející z nejúplnějších podkladů lze hodnotit právě posudek posudkové komise MPSV v Praze ze dne 26. 5. 2025. Zdravotní stav žalobkyně hodnotila komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, přičemž odlišně od posudkových lékařek žalované zhodnotila závažnost rozhodujícího zdravotního postižení, resp. jeho vliv na pokles pracovní schopnosti žalobkyně – poukázala na to, že patologické změny na páteři dle vyšetření magnetickou rezonancí nejsou jediným kritériem pro stanovení stupně postižení, protože vždy nemusí odpovídat reálným (spíše funkčním vyšetřením proveditelným) potížím, což ale nemohlo být v řízení před žalovanou zjištěno, neboť posudkoví lékaři IPZS žalobkyni osobně nevyšetřili. Účastnice nevznesly proti posudku posudkové komise žádné výhrady a nenavrhly doplnění dokazování. Soud v této souvislosti připomíná, že řízení před správními soudy je ovládáno zásadou projednací, nikoliv vyšetřovací (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, č. j. 1 As 100/2009-129, či rozsudky téhož soudu ze dne 24. 10. 2013, č. j. 5 Afs 46/2013-28, a ze dne 5. 3. 2015, č. j. 7 As 279/2014-23), tzn., že skutkový stav je zjišťován v rozsahu účastníky tvrzeném a pomocí důkazů účastníky označených, přičemž platí, že každý z účastníků prokazuje ty skutečnosti, ze kterých vyvozuje pro sebe příznivé právní důsledky.
18. Soud proto vyšel ze závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně činila ke dni vydání napadeného rozhodnutí 35 %. Jak vyplynulo z doplněného dokazování v řízení před soudem v podobě posudku posudkové komise MPSV, žalovaná v napadeném rozhodnutí nesprávně vyhodnotila míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně v důsledku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně. Žalovaná tak nesprávně zjistila zdravotní stav žalobkyně, tj. příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně ve smyslu § 2 vyhlášky o posuzování invalidity, což ve svém důsledku vedlo k nesprávnému k nesprávnému určení míry poklesu pracovní schopnosti žalobkyně a posouzení trvání nároku žalobkyně na invalidní důchod.

Závěr a náklady řízení

19. Soud tudíž vyšel z odůvodněných závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu, a neobstojí proto ani jeho odůvodnění. Proto soud napadené rozhodnutí zrušil jako nezákonné (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a současně je povinna mezi podklady svého rozhodnutí zařadit i posudek Posudkové komise MPSV v Praze ze dne 26. 5. 2025, jakož i lékařské zprávy, o které se tento posudek opírá (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
20. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobkyni, která byla

ve věci úspěšná, by sice náležela náhrada nákladů řízení, ale žádné nedoložila a ze soudního spisu žádné náklady neplynou.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 15. července 2025

Martina Kotouček Mikolášková v. r.
soudkyně